
ENSENYAMENTS ARTÍSTICS, TÍTOL SUPERIOR EN MÚSICA PLA DOCENT

ASSIGNATURA: **FONAMENTS RÍTMICS DEL FLAMENCO**
CURS: **2018/2019**
ESPECIALITAT: **INTERPRETACIÓ - FLAMENCO**
MATERIA: **FORMACIÓ INSTRUMENTAL COMPLEMENTÀRIA**

DADES DE L'ASSIGNATURA

Tipus d'assignatura: **Obligatòria**

Duració: **Semestral**

Crèdits ECTS de l'assignatura: **6.0 crèdits**

Valor total en hores: **180H**

Hores presencials: **30H**

Hores per a treballs dirigits (no presencials): **90H**

Hores per a l'aprenentatge autònom: **60H**

Professorat:

Per veure l'equip docent de l'assignatura fes clic [aquí](#)

PREREQUISITS I ORIENTACIONS PRÈVIES PER CURSAR L'ASSIGNATURA

Cap.

COMPETÈNCIES QUE ES DESENVOLUPEN A L'ASSIGNATURA

- Construir una idea interpretativa coherent i pròpia.
- Demostrar capacitat per interactuar musicalment en tot tipus de projectes musicals.
- Expressar-se amb l'instrument per mitjà del coneixement i domini de la tècnica instrumental i corporal, així com les característiques acústiques, organològiques i els diferents estils.
- Comunicar, com a intèrpret, les estructures, idees i materials musicals amb rigor.
- Desenvolupar aptituds per a la lectura i la improvisació sobre el material musical.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Coordinació de la interpretació en conjunt amb altres músics.
- Aplicació correcta de la rítmica estilística.

BLOCS TEMÀTICS

- Coneixement fonamental del fet musical en relació amb la cultura, des d'una perspectiva històrica i sistemàtica.
- Anàlisi i interpretació dels contextos socials en què es produeix aquest fet.
- Integració de la investigació i interpretació de cara a una comprensió global del fenomen de la pràctica musical.

ACTIVITATS D'APRENENTATGE I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

A partir d'explicacions teòriques i exemples pràctics, els alumnes faran aplicació d'una varietat de recursos teòrics i tècnics apresos per elaborar una partitura per ensemble flamenc, incloent-hi els patrons harmònic-rítmics de cadascun dels instruments presents a la formació: instrument melòdic o veu, instrument harmònic-rítmic (guitarra o piano), baix, *cajón*, *palmas* i bateria. Els alumnes faran un treball final fent servir tots aquests elements apresos, en el qual crearan una peça flamenca segons una forma donada.

Tema 1. Història del flamenco. Preflamenco, modernitat i postflamenco. Incorporació de nous instruments. Expansió harmònica: la influència d'altres músiques. La fusió, el nou flamenco, el flamenco jazz.

Tema 2. El concepte d'ensemble flamenc. Ensemble flamenc bàsic o tradicional i ampliat o contemporani.

Tema 3. Classificació dels pals flamencs. Criteris de classificació: històric-geogràfic i musical: harmònic i rítmic.

Tema 4. Harmonia del flamenco. Marc harmònic modal i diatònic. Marc harmònic modal: el mode flamenc, la cadència andalusa, substitucions harmòniques habituals. Bimodalitat. Funcions tonals. Modulacions característiques. Les diferents afinacions i posicions de la guitarra com a generadores de les tonalitats flamenques.

Marc harmònic diatònic o tonal: progressions habituals. Funcions tonals.

Alternança entre ambdós sistemes.

Tema 5. Cèl·lules rítmiques característiques dels principals pals flamencs: tangos, bulerías, alegrías, tanguillos i colombianas.

Tema 6. Patrons bàsics d'acompanyament de cadascun dels instruments implicats en l'ensemble flamenc: instrument melòdic o veu, instrument harmònic-rítmic (guitarra o piano), baix, *cajón*, *palmas* i bateria.

Tema 7. Estructura mètrica: classificació rítmica dels pals representatius, segons el tipus de compàs. Famílies rítmiques en compàs binari, ternari, en compàs de 12 i amb mètrica aparentment lliure.

Tema 8. Transcripció mètrica dels diferents compassos flamencs.

Tema 9. Harmonia dels pals representatius.

Tema 10. Elements formals d'un cante. Seccions pròpies de l'acompanyament instrumental i seccions pròpies de la veu.

Tema 11. El tractament melòdic en el flamenco.

Tema 12. Scores. Escripció de partitures per ensemble flamenc bàsic o tradicional i ampliat o contemporani.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DE L'APRENENTATGE

La forma d'avaluació serà per mitjà de l'avaluació continuada. A l'última setmana del curs els alumnes realitzaran una prova final escrita i faran la presentació d'una peça escrita per ensemble flamenc, amb una forma donada consensuada amb el professor.

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Bibliografia

- CASTRO, Maria Jesús. *Historia musical del flamenco*. Ed. Publicacions Beethoven 2000, S.L. Barcelona, 2007.
- FERNÁNDEZ, Lola. *Teoría musical del flamenco*. Ed. Acordes concert. Madrid, 2004.
- GRANADOS, Manuel. *Armonía del flamenco, aplicado a la guitarra flamenca*. Casa Beethoven Publicacions. Barcelona, 2004.
- GRANADOS, Manuel. *Estilos y análisis musical del flamenco*. Ed. Maestro flamenco, S.L. Barcelona, 2010.

- GRANADOS, Manuel. *Teoría musical de la guitarra flamenca*. Casa Beethoven. Barcelona, 1998.
- HURTADO TORRES, A. y D. *El arte de la escritura musical flamenca*. X Bienal de Arte Flamenco. Bienal de Arte. Sevilla, 1998.
- LEIVA, David. *Combo flamenco*. Ed. Nueva Carisch España. Madrid, 2009.
- MARTOS, Mariano. *Método de bajo flamenco*. Ed. RGB Arte Visual S.L. Madrid, 2008.
- MERCADER, Nan. *La percusión en el flamenco*. Ed. Nueva Carisch España S.L. Madrid, 2001.
- OJESTO, Pedro. *Las claves del flamenco*. Ed. Autor, S.R.L. Madrid, 2008.
- PARRILLA, Juan. *Método flamenco para instrumentos melódicos*. Ed. RGB Arte Visual S.L. Madrid, 2009.
- PERSICHETTI, Vincent. *Armonía del siglo XX*. Ed. Real Musical. Madrid, 1985.
- TORIJANO, Carlos. *Piano Flamenco* (DVD-libro, Vol I y II). Ed. RGB Arte Visual S.L. Madrid, 2010.

Discografía

- BLAS VEGA, J. *Magna Antología del cante Flamenco*. Hispavox. Madrid, 1982.
- CAMARÓN DE LA ISLA. *Antología*. Universal Music Spain, S.L. Madrid, 1996.
- DOMÍNGUEZ, Chano. *1993-2003* (2 cds). Nuba Records. Madrid, 2004.
- HABICHUELA, Juan. *De la Zambra al Duende – Un Homenaje*. Universal Music Spain, S.L. Madrid, 1999.
- NÚÑEZ, Faustino. y GAMBOA, José Manuel. *Enciclopedia de los estilos flamencos de la A a la Z*. Universal Music Spain, S.L. Madrid, 2007.
- PACO DE LUCÍA. *Antología*. Universal Music Spain, S.L. Madrid, 1995.
- SANLUCAR, Manolo. *Mundo y formas de la guitarra flamenca*, Vol. 1, 2 y 3. Acordes Concert. Madrid, 2006, 2006 y 2007.